

Protokoll från Kommunala Pensionärsrådet

2022-05-02

Tillgänglighetsanpassat dokument

Detta dokument är tillgänglighetsanpassat i enlighet med lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Kontakta rådets sekreterare om du önskar originalhandlingen, se hemsidan för kontaktuppgifter.

Datum och tid:

Rådssalen, Jönköpings kommun, 2022-05-02, kl. 13:30 – 16:10

Närvaro

- Andreas Persson (S), ordförande
- Karin Widerberg (S)
- Doris Johansson, PRO
- Greger Johansson, PRO
- Johan Eldin, SPF
- Eva Sundell, SPF
- Yvonne Stillman, SKPF
- Marie-Louise Stålbark, RPG
- Marianne Johansson, PRO
- Gunilla Johansson, PRO
- Olof Ejdeblad, SPF
- Berne Lorefors, SPF
- Ing-Marie Jonsson, äldrekonsulent, § 4
- Maria Ottosson, äldrekonsulent, § 4
- Kristina Forsberg, sekreterare

Justering

Yvonne Stillman

§ 1 Val av justerare

Yvonne Stillman, SKPF, utses att justera protokollet.

§ 2 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs, med följande ändringar och tillägg;

Tillägg

- Val av ny vice ordförande
- Vid ny mandatperiod - Utbildning om kommunal ledning och styrning

Utgår;

- Informationspunkten ”Att möta personer med existentiell oro och psykisk ohälsa”, utgår och inplaneras till nästkommande sammanträde, den 27 september 2022.

§ 3 Genomgång av föregående protokoll

Ordförande går igenom föregående protokoll.

§ 4 Information från äldrekonsernterna kring uppsökande verksamhet

Föredragande: Ing-Marie Jonsson och Maria Ottosson, äldrekonsernter

Äldrekonsernternas uppdrag är att skapa meningsfullhet och delaktighet för alla över 65 år, oavsett boendeform. Det innebär bland annat att skapa ökad livskvalité och motverka ensamhet hos denna grupp.

Projektet kring uppsökande verksamhet, startade mars 2022 och genomfördes under april-maj 2022. Bakgrunden var att uppsökande verksamhet saknades i kommunen trots lagstöd. Kommunen med stöd av politiken vill göra mer för ensamma äldre.

För att projektet skulle vara genomförbart avgränsades antalet personer till de som är födda 1944 - de som fyller 78 år under 2022. Det begränsades även till fyra områden; Kålgården, Huskvarna centrum, Norrahammars landsbygd och Hakarps landsbygd. Ett annat kriterium var att deltagarna inte hade några insatser från socialtjänsten.

Utskicket till berörda, 96 personer totalt, gjordes via post, de kontaktades inom två veckor och erbjöds hembesök alternativt en telefonintervju. Totalt genomfördes sedan 41 telefonintervjuer samt 8 hembesök. En stor andel, 86 procent, anger att de mår bra eller mycket bra. De frågor som ställdes med koppling till ensamhet var bland annat deltagande i sociala aktiviteter, där 33 procent svarade att de inte deltar i några sociala aktiviteter. En stor andel, 58 procent, upplever sin sociala gemenskap fortsatt påverkad efter pandemin. 11 procent av de tillfrågade uppger att de besväras av ofrivillig ensamhet.

Andra synpunkter som inhämtades genom dessa hembesök och telefonintervjuer var bland annat;

- De äldre känner sig trygga i sin bostad, men många upplever otrygghet utomhus
- De som inte deltar i arrangerade sociala sammanhang upplever att det är svårt att hitta ett socialt sammanhang där de passar in, alternativt saknas intresse för att delta vid dessa sorters sociala sammankomster av olika anledningar
- Det är ett problem att äldre stigmatiseras, äldre bör liksom andra i samhället behandlas som individer, alla är olika
- Äldreboenden upplevs av en del som skrämmande, det finns även en oro från andra att det inte ska finnas en plats när behov uppstår

Äldrekonsulenternas reflektioner efter genomfört projekt;

- Denna sorts projekt är tidskrävande, mer resurser behövs i form av fler äldrekonsulenter för att nå fram till fler ensamma äldre
- Hembesöken blev mer personliga i jämförelse med telefonintervjuerna
- Det råder inte brist på aktiviteter för äldre, men det hjälper inte ofrivilligt ensamma, denna uppsökande verksamhet är ett sätt att kunna nå dessa

Karin Widerberg (S) framför att ensamhet bland äldre är en prioriterad fråga inom politiken, äldrekonsulenterna kommer även att inbjudas till äldrenämnden för att diskutera denna fråga. Det är viktigt att nå ut även till de personer som inte är organiserade i pensionärsorganisationer.

När det gäller Seniorernas hus framför äldrekonsulenterna att det anordnas träffpunkt för oorganiserade på fredagar. De nämner även demensteamet och anhörigstödet som har sin verksamhet på Seniorernas hus, de anordnar bland annat samtalsgrupper för nydiagnostiserade och fångar upp anhöriga i denna krissituation.

Det pågår även projekt kring det digitala utanförskapet för äldre, även här önskas mer resurser då intresset är stort.

Ordförande, Andreas Persson (S), framför att arbetet med ensamhet bland äldre är viktigt och prioriterat, det är även av stor vikt att arbetet med ensamhet bland äldre, med aktiviteter och träffpunkter med mera, når ut till alla kommundelar.

§ 5 Budgetsammanträde, den 2 juni 2022

Budgetsammanträdet planeras till den 2 juni, klockan 13:00, Rådsalen. Möjlighet finns till överläggningar i Rådhusets café från klockan 10:15.

Vid sammanträdet presenterar förvaltningen, via PowerPoint, äldrenämndens förslag till verksamhets- och investeringsplan 2023-2025.

Då äldrenämnden behandlar detta ärende först den 15 juni, bedöms inte underlag kunna utsändas inför rådets sammanträde.

§ 6 Information från kommunen

Föredragande: Andreas Persson, ordförande

- Antal smittade vård- och omsorgstagare inom socialförvaltningens verksamheter har sjunkit till att vara ingen eller ett fåtal. Det råder lättade restriktioner när det gäller administration och funktionshinderomsorg, dock finns fortsatt ett antal riskreducerande åtgärder inom äldreomsorgen. Förvaltningen har att ta ställning till om de samordningsresurser som finns i pandemiarbetet kan pausas. När det gäller sjukfrånvaro är den åter på nivå som är jämförbar med föregående år. Det finns fortsatt viss svårigheter när det gäller bemanning och effekter av en lång period av ansträngd arbetssituation.
- Kommunen är i fortsatt stabsläge med anledning av flyktingmottagandet från Ukraina. Förändrad lagstiftning ger kommunerna ökat ansvar kring att ordna boende för flyktingar. Regeringen har tagit fram ett förslag till ny lagstiftning som föreslås träda i kraft från och med den 1 juli 2022. Bland annat handlar den nya lagstiftningen om att alla kommuner ska bidra, att nytt uppdrag ges till Migrationsverket om jämnare anskaffning av boenden i hela landet, att ersättning slopas för EBO (lagen om eget boende) i områden med socioekonomiska utmaningar, att fördelningsnyckel används som vid övrigt mottagande (bosättningslagen) samt att övriga anvisningar till kommunerna fortsätter som tidigare (kvotflyktingar). Vidare föreslås i den nya lagstiftningen en bestämd schablonersättning till kommunerna för evakueringsboenden. Jönköpings kommun ska, enligt en nationellt framtagen fördelningsnyckel, ha beredskap att från juni månad ta emot 1 123 flyktingar. 152 ukrainska flyktingar är redan bosatta hos anhöriga i kommunen, och räknas bort från det totala antalet. Mottagandet kommer innebära att socialförvaltningen även får ett mer långsiktigt ansvar för insatser till personer med olika vård- och omsorgsbehov.
- Det råder fortsatt ett ansträngt läge inför årets semesterperiod. Det är färre sökanden inför årets semesterperiod jämfört med 2021. Utmaningen är en låg arbetslöshet och högkonjunktur samt att det är svårt att konkurrera lönemässigt med vissa andra yrken för målgruppen. Förvaltningen har i år förstärkt rekryteringsenheten med ett antal tillfälligt anställda personer som skyndsamt stämmer av ansökningar som kommer in. Rekryteringsenheten arbetar även uppsökande på ett flertal olika sätt.
- JO utför en granskning avseende umgängesbegränsning. Det är sex kommuner som är med i granskningen, varav Jönköping är en av dessa. Syftet är att se hur kommunerna arbetar kring umgängesbegränsning, bland annat kommer man gå igenom utredningar för att ta reda på hur barnet kommer till tals. Till sommaren kommer JO att återkomma med svar gällande denna granskning.
- Social insatsgrupp, har fått personalförstärkning till sin enhet, vilket innebär en ökning till fyra tjänster.

- Kommunrevisionen har genomfört en granskning av handläggningstider inom individ- och familjeomsorgen verksamhet - område barn- och ungdom. Nu genomförs en uppföljning av denna granskning. Vidare vill kommunrevisionen även granska arbetet med att rekrytera och utveckla chefer i kommuner samt hållbarhetsarbetet.

Granskning avseende barn- och ungdoms verksamhet familjebehandling, visar på att inga barn eller familjer har fått vänta på verkställighet i mer än två månader.

Antalet ofördelade ärenden inom barn och ungdom har minskat, från 155 ärenden den 30 december 2021, till 97 ärenden den 30 mars 2022. I nuläget finns det åtta bemanningskonsulter på de tre områdeskontoren.

- I samband med demonstrationen på Råslätt, den 14 april 2022, genomfördes ett stort förberedelsearbete i samverkan mellan bland annat civilsamhället, polis, räddningstjänst och socialtjänst. Uppslutningen var stor under demonstrationen.
- Spela med och Ateljé Galeasen, är två dagliga verksamheter för personer med psykiskt funktionshinder. Dessa verksamheter, som innehåller bland annat musik och konstverksamhet, är att betrakta som fritidsverksamhet, vilket är anledningen till att förvaltningen nu ombildar dessa till träffpunkter. De kommer därmed inte längre att vara beslutade insatser. De som deltar vid dessa aktiviteter kan fortsätta att göra det, men får inte någon ersättning.
- För att öka engagemang och valdeltagandet kommer ett samarbete pågå mellan socialförvaltningen och vuxenskolan. Det innebär bland annat att studiecirklar anordnas vid träffpunkter och dagliga verksamheter. Möjlighet till förtidsröstning kommer att finnas på aktuella platser.
- Funktionschef Anna Bunninger avslutar sin tjänst till sommaren. Rekrytering till ny chef är påbörjad.

§ 7 Information från äldrenämnden

Karin Widerberg (S), återkopplar kring rådets tidigare frågeställningar

- Nyinflyttade vid korttidsboenden kan inte flytta sin fasta telefon in på korttidsboenden, det är inte tekniskt möjligt enligt IT-avdelningen. Boenden som inte har tillgång till egen mobil får hjälp med att kontakta sina anhöriga via personal.
- Fråga kring för minimalistisk inredning vid socialförvaltningens korttidsboenden har framförts till äldreomsorgschef Camilla Johansson. Inom kommunen finns resurser som arbetar med denna fråga.
- Rådet önskar vara remissinstans vid exempelvis planering av trygghetsboenden, frågan kommer att lyftas vid äldrenämndens presidium, den 3 maj 2022.

§ 8 Val av ny vice ordförande

- Greger Johansson, PRO, väljs till ny vice ordförande för det kommunala pensionärsrådet. Kenneth Falk, PRO, avträder denna roll.

§ 9 Vid ny mandatperiod – Utbildning om kommunal ledning och styrning

Ledamöter och ersättare i det kommunala pensionärsrådet önskar delta vid denna utbildning. Sekreteraren bevakar frågan.

§ 10 Övrigt

- Kommunala pensionärsrådet önskar bli mer delaktiga även i andra nämnders ansvarsområden.
Uppdrag ges till beredningsgruppen att framarbete ett förslag på form, sammansättning och uppdrag framåt för rådet.
- Undersökningar har visat att cirka sex procent av de som bor på särskilt boende för äldre, SÄBO, är undernärda. Detta önskas belysas – med fokus på hur förvaltningens möjlighet ser ut för att kunna arbeta med att hjälpa dessa individer. Karin Widerberg (S) nämner bland annat biståndsbeslut där äldre får sällskap vid måltider. Frågan är aktuell och arbetas med.
- När hemtjänst upplever att en medborgare inte klarar av att bo hemma, signaleras detta till anhöriga. Allmänhet har även möjlighet att göra en orosanmälan som socialtjänsten då har skyldighet att utreda. Medborgarens egenbestämmande sträcker sig dock långt, det är därmed svårt att hjälpa en person som inte vill bli hjälpt eller är medveten om sin bristande förmåga, detta kan vara fallet vid exempelvis demenssjukdom.
- Kommunala pensionärsrådets reglemente behöver ses över och revideras. Punkten tas upp vid nästkommande sammanträde, den 27 september 2022.
- Enkät om boende för äldre

Andreas Persson (S), meddelar att diskussion om denna enkät lyfts vid september månads sammanträde. Rådets medlemmar ombeds till detta tillfälle förbereda intresseområden för vidare diskussion.

Rådet önskar vid detta tillfälle en dragning av enkätens resultat.

Karin Widerberg (S) tar med sig frågan till förvaltningen kring vidare hantering av enkätens resultat.